

**EUROPOS SAJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2006 m. liepos 25 d.
(OR. en)**

9575/06

**Tarpinstitucinė byla:
2005/0041 (COD)**

**CULT 49
EDUC 116
SOC 249
JAI 266
RECH 135
CADREFIN 153
CODEC 505
OC 399**

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Tarybos priimta Bendroji pozicija siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, įkuriantį 2007–2013 m. programą „Europa piliečiams“ aktyviam Europos pilietiškumui skatinti

BENDROSIOS GAIRĖS

Terminas konsultacijoms su Bulgarija ir Rumunija: 2006 08 04

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
SPRENDIMAS Nr. .../2006/EB**

... m. ... d.

**įkuriantis 2007–2013 m.
programą „Europa piliečiams“
aktyviam Europos pilietiškumui skatinti**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 151 ir 308 straipsnius,
atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ²,
laikydami 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ³,

---

¹ OL C 28, 2006 2 3, p. 29.

² OL C 115, 2006 5 16, p. 81.

³ 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*), ... Tarybos bendroji pozicija (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*) ir ... Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*).

kadangi:

- (1) Sutartimi įsteigta Sąjungos pilietybė, kuri papildo atitinkamų valstybių narių nacionalinę pilietybę. Tai svarbus Europos integracijos proceso stiprinimo ir apsaugos aspektas.
- (2) Bendrija turėtų padėti piliečiams visiškai suvokti savo Europos pilietiškumą, jos teikiamą naudą, taip pat teises ir pareigas; visa tai turi būti skatinama tinkamai atsižvelgiant į subsidiarumo principą ir siekiant sanglaudos.
- (3) Ypač skubiai reikia užtikrinti, kad Europos piliečiai visiškai suvoktų savo Europos Sąjungos pilietybę, atsižvelgiant į plataus masto svarstymus apie Europos ateitį, kuriuos pradėjo Briuselio Europos Vadovų Taryba 2005 m. birželio 16–17 d. Todėl programa „Europa piliečiams“ turėtų papildyti kitas iniciatyvas, kurių imamasi šioje srityje, o ne su jomis sutapti.
- (4) Siekiant, kad piliečiai visapusiškai remtų Europos integraciją, didesnę dėmesį reikėtų skirti bendrosioms jų vertybėms, istorijai ir kultūrai – pamatiniams aspektams, kurių pagrindu Europos piliečiai priklauso visuomenei, grindžiamai laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms, kultūrų įvairovės, tolerancijos ir solidarumo principais, vadovaujantis 2000 m. gruodžio 7 d. paskelbta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija¹.
- (5) Aktyvaus pilietiškumo skatinimas – pagrindinis ne tik kovos su rasizmu, ksenofobija ir netolerancija, bet ir sanglaudos bei demokratijos raidos aspektas.
- (6) Atsižvelgiant į ES informavimo ir komunikacijos strategiją, reikėtų užtikrinti, kad informacija apie pagal programą remiamą veiklą būtų plačiai skleidžiama, o šios veiklos poveikis būtų didelis.

---

¹ OL C 364, 2000 12 18, p. 1.

- (7) Siekiant Europą priartinti prie jos piliečių ir sudaryti sąlygas jiems visapusiškai dalyvauti kuriant glaudesnę Europą, reikėtų kreiptis į visus dalyvaujančių valstybių piliečius ir teisėtus gyventojus bei juos įtraukti į tarpvalstybinių mainų bei bendradarbiavimo veiklą, kuri ugdytų priklausymo bendriesiems Europos idealams jausmą.
- (8) Europos Parlamento 1988 m. priimtoje rezoliucijoje pažymėta, kad būtų pageidautina aktyviai stiprinti ryšius tarp skirtingų valstybių narių piliečių ir kad būtų protinga bei pageidautina teikti konkrečią Europos Sąjungos pagalbą skirtingų valstybių narių savivaldybių giminiavimosi projektams remti.
- (9) Europos Vadovų Taryba ne kartą pripažino būtinybę priartinti Europos Sąjungą ir jos institucijas prie valstybių narių piliečių. Ji paragino Sąjungos institucijas palaikyti ir puoselėti atvirą, skaidrą ir nuolatinį dialogą su organizuota pilietine visuomene, tokiu būdu skatinant piliečius dalyvauti viešajame gyvenime bei sprendimų priėmimo procese, akcentuojant bendrąsias esmines Europos piliečių vertybes.
- (10) Taryba savo 2004 m. sausio 26 d. Sprendimu 2004/100/EB, įkuriančiu Bendrijos veiksmų programą aktyviam pilietiškumui Europoje (piliečių dalyvavimui) skatinti ¹, sukūrė veiksmų programą, kuria patvirtino būtinybę skatinti ilgalaikį dialogą su pilietinės visuomenės organizacijomis ir savivaldybėmis bei remti aktyvų piliečių dalyvavimą.

---

¹ OL L 30, 2004 2 4, p. 6.

- (11) Piliečių projektai, turintys tarpvalstybinio ir tarpsektorinio pobūdžio aspektų, yra svarbios priemonės siekiant bendrauti su piliečiais ir skatinant geresnį supratimą apie Europą, Europos politinę integraciją, socialinę įtrauktį ir tarpusavio supratimą.
- (12) Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu pilietinės visuomenės organizacijos yra svarbūs aktyvaus piliečių dalyvavimo visuomenės gyvenime rodikliai ir padeda sustiprinti visus viešojo gyvenimo aspektus. Jos taip pat vaidina tarpininkų tarp Europos ir jos piliečių vaidmenį. Todėl reikėtų skatinti tarpvalstybinį šių organizacijų bendradarbiavimą.
- (13) Europos viešosios politikos tyrimų organizacijos gali teikti idėjas ir svarstymus, kurie praturtintų diskusijas Europos lygmeniu. Todėl taip pat patartina – siekiant palaikyti ryšius tarp Europos institucijų ir piliečių – remti veiklą, kuri parodytų jų įsipareigojimą kurti Europos identitetą ir pilietiškumą, nustatant skaidriais kriterijais grindžiamas procedūras, skirtas skatinti informacijos ir mainų tinklų plėtrą.
- (14) Taip pat reikėtų tęsti Europos Sąjungos veiksmus, pradėtus pagal 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 792/2004/EB, įkuriantį Bendrijos veiksmų programą, skatinančią organizacijas, veikiančias Europos mastu kultūros srityje¹, skirtus apsaugoti ir įamžinti svarbiausias su deportacijomis susijusias vietas ir archyvus. Tokiu būdu gali būti išsaugotas visapusiškas Antrojo pasaulinio karo ir jo tragiškų pasekmių suvokimas bei skatinamas visuotinis atminimas, taip peržengiant praeitį ir kuriant ateitį.
- (15) 2000 m. gruodžio 7–9 d. Nicos Europos Vadovų Tarybos priimtoje Deklaracijoje dėl sporto teigiama, kad „nors ir neturėdama jokių tiesioginių galių šioje srityje, Bendrija turi, imdamasi veiksmų pagal įvairias Sutarties nuostatas, atsižvelgti į sportui būdingas socialines, švietimo ir kultūros funkcijas“.

---

¹ OL L 138, 2004 4 30, p. 40.

- (16) Ypatingą dėmesį reikėtų skirti darniai visų valstybių narių piliečių ir pilietinės visuomenės organizacijų integracijai į tarpvalstybinius projektus ir veiklą.
- (17) Šalys kandidatės ir ELPA valstybės, EEE susitarimo šalys, yra pripažįstamos potencialiomis Bendrijos programų dalyvėmis pagal su tomis valstybėmis sudarytus susitarimus.
- (18) 2003 m. birželio 19–20 d. Salonikų Europos Vadovų Taryba priėmė „Salonikų darbotvarkę Vakarų Balkanams: Europos integracijos link“, kurioje Vakarų Balkanų šalys kviečiamos dalyvauti Bendrijos programose ir agentūrų veikloje; todėl Vakarų Balkanų šalys turėtų būti pripažintos potencialiomis Bendrijos programų dalyvėmis.
- (19) Bendradarbiaujant Komisijai ir valstybėms narėms programa turėtų būti reguliariai stebima ir nepriklausomai vertinama, kad iškilus būtinybei būtų galima ją koreguoti siekiant tinkamai įgyvendinti priemones.
- (20) Atliekant programos stebėsenos ir vertinimo procedūras turėtų būti naudojami konkretūs, pamatuojami, pasiekiami, svarbūs ir datuoti tikslai bei rodikliai.

- (21) 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento¹ (toliau – Finansinis reglamentas) ir 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 įgyvendinimo taisykles², užtikrinantys Bendrijos finansinių interesų apsaugą, turi būti taikomi atsižvelgiant į paprastumo ir nuoseklumo principus pasirenkant biudžeto priemones, į tuos riboto skaičiaus atvejus, kuriais Komisija išsaugo tiesioginę atsakomybę už tų priemonių įgyvendinimą ir valdymą, bei į reikalaujamą išteklių kiekio ir administracinės naštos, susijusios su išteklių panaudojimu, proporcingumą.
- (22) Be to, reikėtų imtis atitinkamų priemonių, kurios padėtų užkirsti kelią pažeidimams ir sukčiavimui bei sudarytų sąlygas susigrąžinti prarastas, neteislingai išmokėtas ar neteislingai panaudotas lėšas.
- (23) Laikantis patikimo finansų valdymo principo, programos įgyvendinimas gali būti supaprastintas pradėdant naudoti finansavimą vienkartinėmis išmokomis, tokią paramą teikiant programos dalyviams arba Bendrijos paramą teikiant nacionaliniu lygmeniu įsteigtoms struktūroms, skirtoms programos administravimui.
- (24) Šiuo sprendimu visai programos trukmei nustatomas finansinis paketas, kuris yra pagrindinis orientyras, kaip apibrėžta 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo³ 37 punkte, biudžeto valdymo institucijai metinės biudžeto sudarymo procedūros metu.

---

¹ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

² OL L 357, 2002 12 31, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1261/2005 (OL L 201, 2005 8 2, p. 3).

³ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

- (25) Kadangi šio sprendimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir todėl, dėl tarpvalstybinio ir daugiašalio programos veiksmų ir priemonių pobūdžio, tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (26) Šiam sprendimui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtose pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką¹.
- (27) Laikantis Sprendimo 2004/100/EB, reikėtų patvirtinti pereinamojo laikotarpio priemones iki 2006 m. gruodžio 31 d. pradėtiems veiksams stebėti,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Programos tema ir taikymo sritis

1. Šiuo sprendimu 2007 m. sausio 1 d. – 2013 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu įkuriama programa „Europa piliečiams“ (toliau - programa).

---

¹ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2. Programa padeda įgyvendinti šiuos bendruosius tikslus:
- a) suteikti piliečiams galimybę veikti kartu ir dalyvauti kuriant glaudesnę, demokratinę bei į pasaulį orientuotą ir kultūrų įvairovės pagrindu suvienytą bei praturtintą Europą, tokiu būdu plėtojant Europos Sąjungos pilietybę;
  - b) ugdyti Europos identiteto jausmą, paremtą bendrosiomis vertybėmis, istorija ir kultūra;
  - c) skatinti piliečių priklausymo Europos Sąjungai jausmą;
  - d) pagerinti Europos piliečių tarpusavio supratimą, gerbiant ir skatinant kultūrų ir kalbų įvairovę, kartu prisidedant prie kultūrų dialogo.

2 straipsnis

Konkretūs programos tikslai

Laikantis pagrindinių Sutarties tikslų, tarpvalstybiniu mastu įgyvendinami šie konkretūs programos tikslai:

- a) suburti vietos bendruomenių narius iš visos Europos, kad jie galėtų dalintis ir keistis patirtimi, nuomonėmis ir vertybėmis, mokytis iš istorijos bei kurti ateitį;
- b) skatinti veiksmus, diskusijas ir svarstymus pilietiškumo ir demokratijos Europoje, bendrų vertybių, bendros istorijos ir kultūros klausimais, bendradarbiaujant pilietinės visuomenės organizacijoms Europos mastu;
- c) priartinti Europą prie jos piliečių propaguojant Europos vertybes bei pasiekimus ir kartu išsaugant praeities atmintį;

- d) skatinti visų dalyvaujančių šalių piliečių ir pilietinės visuomenės organizacijų sąveiką, prisidedant prie kultūrų dialogo ir pabrėžiant Europos įvairovę bei vienovę, ypač daug dėmesio skiriant veiklai, kuria siekiama plėtoti Europos Sąjungos valstybių narių, įstojusių iki 2004 m. balandžio 30 d., ir valstybių narių, įstojusių po šios datos, piliečių glaudesnius ryšius.

3 straipsnis

Veiksmai

1. Programos tikslai įgyvendinami remiant šiuos veiksmus, apie kuriuos išsamesnė informacija pateikiama priedo I dalyje:
  - a) Aktyvūs piliečiai Europai:
    - miestų giminiavimasis;
    - piliečių projektai ir paramos priemonės;
  - b) Aktyvi Europos pilietinė visuomenė:
    - struktūrinė parama Europos viešosios politikos tyrimų organizacijoms (moksliniams institutams);
    - struktūrinė parama pilietinės visuomenės organizacijoms Europos lygmeniu;
    - parama pilietinės visuomenės organizacijų inicijuotiems projektams;

- c) Kartu Europos labui:
    - patrauklūs renginiai, pvz., minėjimai, premijų įteikimai, meno renginiai, Europos masto konferencijos;
    - studijos, tyrimai, nuomonių apklaustos;
    - informavimo ir sklaidos priemonės;
  - d) Gyva Europos atmintis:
    - svarbiausių su deportacijomis susijusių vietų ir archyvų išsaugojimas bei aukų paminėjimas.
2. Įgyvendinant kiekvieną veiksma pirmenybė gali būti teikiama darniai visų valstybių narių piliečių ir pilietinės visuomenės organizacijų integracijai, kaip numatyta 2 straipsnio d punkte išdėstyta konkrečiame tikslė.

4 straipsnis

Bendrijos priemonių formos

1. Bendrijos priemonės gali būti įgyvendinamos suteikiant dotacijas arba sudarant viešųjų pirkimų sutartis.
2. Bendrijos dotacijos gali būti teikiamos konkrečiomis formomis, pvz., teikiant dotacijas veiklai, dotacijas veiksams, stipendijas, premijas.
3. Viešųjų pirkimų sutartys bus susijusios su paslaugų, pvz., renginių organizavimo, studijų ir tiriamosios veiklos, informavimo ir sklaidos priemonių, stebėsenos ir vertinimo, pirkimu.

4. Naudos gavėjai, siekiantys gauti Bendrijos dotaciją, turi atitikti priedo II dalyje nustatytus reikalavimus.

5 straipsnis

Dalyvavimas programoje

Programoje gali dalyvauti šios šalys (toliau – dalyvaujančios šalys):

- a) valstybės narės;
- b) ELPA valstybės, EEE susitarimo šalys, pagal to susitarimo nuostatas;
- c) šalys kandidatės, kurios naudojami pasirengimo narystei strategija, pagal bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytus su šiomis šalimis sudarytuose pagrindų susitarimuose, reglamentuojančiuose jų dalyvavimą Bendrijos programose;
- d) Vakarų Balkanų šalys pagal susitarimus, kurie turi būti sudaryti su šiomis šalimis remiantis pagrindų susitarimais dėl šių šalių dalyvavimo Bendrijos programose bendrųjų principų.

6 straipsnis

Galimybė dalyvauti programoje

Programoje gali dalyvauti visi aktyvų Europos pilietiškumą skatinantys suinteresuoti subjektai, pirmiausia vietos valdžios institucijos ir organizacijos, Europos viešosios politikos tyrimų organizacijos (moksliniai institutai), piliečių grupės ir kitos pilietinės visuomenės organizacijos.

7 straipsnis

Bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis

Programos vykdymo metu galima imtis bendrų ir novatoriškų veiksmų aktyvaus Europos pilietiškumo srityje su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, pvz., Europos Taryba ir UNESCO, remiantis bendrais įnašais ir pagal Finansinį reglamentą bei atitinkamas kiekvienos institucijos ar organizacijos taisykles.

8 straipsnis

Įgyvendinimo priemonės

1. Komisija patvirtina programai įgyvendinti būtinas priemones pagal priede išdėstytas nuostatas.

2. Pagal 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą patvirtinamos šios priemonės:
  - a) susitarimai dėl programos įgyvendinimo, įskaitant metinį darbo planą, atrankos kriterijus ir atrankos procedūras;
  - b) bendra įvairių programos veiksmų pusiausvyra;
  - c) programos stebėsenos ir vertinimo procedūros;
  - d) Bendrijos skiriama finansinė parama (dydis, trukmė, paskirstymas ir naudos gavėjai), susijusi su visomis dotacijomis veiklai, daugiamečiais giminiavimosi susitarimais pagal 1 veiksmą ir patraukliais renginiais pagal 3 veiksmą.
3. Visos kitos programai įgyvendinti būtinos priemonės tvirtinamos 9 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.
4. Pagal 2 dalyje minėtą procedūrą kiekvienam priede išdėstytam veiksmui Komisija gali parengti gaires, siekdama patikslinti programą atsižvelgiant į pasikeitusius prioritetus aktyvaus Europos pilietiškumo srityje.

9 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsnių nuostatos, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis yra du mėnesiai.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsnių nuostatos, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.
4. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

10 straipsnis

Suderinamumas su kitomis Bendrijos ir Europos Sąjungos priemonėmis

1. Komisija užtikrina programos priemonių suderinamumą ir papildomumą su kitų Bendrijos veiklos sričių priemonėmis, ypač švietimo, profesinio mokymo, kultūros, jaunimo, sporto, aplinkos, audiovizualinio sektoriaus ir žiniasklaidos, pagrindinių teisių ir laisvių, socialinės įtraukties, lyčių lygybės, kovos su visų formų diskriminacija, rasizmu ir ksenofobija, mokslinių tyrimų, informacinės visuomenės ir Bendrijos išorės veiksnių srityse, visų pirma Europos kaimynystės politikos lygmeniu.
2. Programos ištekliais galima pasidalyti su kitomis Bendrijos ir Europos Sąjungos priemonėmis, siekiant įgyvendinti programos ir šių kitų priemonių tikslus atitinkančius veiksmus.

11 straipsnis
Finansinis paketas

1. Programos įgyvendinimo finansinis paketas 1 straipsnyje nurodytam laikotarpiui yra 190 milijonų EUR ¹.
2. Metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija neviršydama finansinės struktūros ribų.

12 straipsnis
Finansinės nuostatos

1. Finansinė pagalba juridiniams asmenims teikiama dotacijų forma. Atsižvelgiant į veiksmo pobūdį ir siekiamą tikslą, dotacijos taip pat gali būti skiriamos fiziniams asmenims.
2. Komisija gali fiziniams ar juridiniams asmenims skirti premijas už pagal programą įgyvendintus veiksmus ar projektus.
3. Pagal Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 181 straipsnį ir atsižvelgiant į veiksmo pobūdį, gali būti leidžiama finansuoti nustatyto dydžio suma ir (arba) taikyti vieneto sąnaudų skales.
4. Gali būti leidžiamas bendras finansavimas natūra.
5. Komisija, atsižvelgdama į naudos gavėjų ypatumus ir veiksmų pobūdį, gali nuspręsti netikrinti naudos gavėjų profesinių gebėjimų ir kvalifikacijų, kurių reikia siūlomam veiksmui ar darbo programai įgyvendinti.

---

¹ Ši suma grindžiama 2004 m. skaičiais ir jai taikomas techninis koregavimas siekiant atsižvelgti į infliaciją.

6. Teikiant mažas dotacijas naudos gavėjo teiktiną informaciją galima sutrumpinti.
7. Tam tikrais atvejais, pvz., teikiant mažas dotacijas, neturi būti reikalaujama įrodymų, kad naudos gavėjas yra finansiškai pajėgus įgyvendinti numatytą projektą arba darbo programą.
8. Dotacijos veiklai, pagal programą suteiktos subjektams, siekiantiems bendrus Europos interesus atitinkančių tikslų, kaip apibrėžta Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 162 straipsnyje, automatiškai nemažinamos, jei jos yra pratęsimos.

13 straipsnis

Bendrijos finansinių interesų apsauga

1. Komisija užtikrina, kad įgyvendinant pagal šį sprendimą finansuojamus veiksmus, Bendrijos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veiklos prevencines priemones, vykdant veiksmingą kontrolę ir išieškant nepagrįstai sumokėtas sumas, o nustačius pažeidimus – taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas pagal 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos¹, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimo vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų² ir 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų³.

---

¹ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

² OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

³ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

2. Pagal programą finansuojamų Bendrijos veiksmų atžvilgiu Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 1 straipsnio 2 dalyje vartojama pažeidimo sąvoka apima bet kurią Bendrijos teisės nuostatos pažeidimą ar sutartinio įsipareigojimo nesilaikymą, susijusį su ekonominės veiklos vykdytojo veiksmais ar neveikimu, kai dėl nepagrįstų išlaidų padaroma arba gali būti padaryta žala Bendrijų bendrajam biudžetui arba jų valdomiems biudžetams.
3. Nustačiusi pažeidimus, įskaitant šio sprendimo, individualaus sprendimo, sutarties ar susitarimo, pagal kurią teikiama atitinkama finansinė pagalba, nuostatų pažeidimo atvejus, arba išsiaiškinusi, kad be Komisijos pritarimo buvo padaryti veiksmo pakeitimai, neatitinkantys projekto pobūdžio ar jo įgyvendinimo sąlygų, Komisija sumažina, sustabdo ar išieško veiksmui suteiktą finansinę pagalbą.
4. Jei nesilaikoma terminų arba įgyvendinant veiksmą pasiekta pažanga pateisina tik dalį skirtos finansinės pagalbos, Komisija reikalauja, kad naudos gavėjas per nustatytą laikotarpį pateiktų paaiškinimus. Jei naudos gavėjas nepateikia patenkinamo atsakymo, Komisija gali nutraukti likusios finansinės pagalbos mokėjimą ir pareikalauti sugrąžinti jau išmokėtas sumas.
5. Visos nepagrįstai išmokėtos sumos gražinamos Komisijai. Laiku negrąžinus išmokų, pagal finansiniame reglamente nustatytas sąlygas skaičiuojami delspinigiai.

14 straipsnis

Stebėseną ir vertinimą

1. Komisija užtikrina nuolatinę programos stebėseną. Stebėsenos ir vertinimo proceso rezultatai naudojami įgyvendinant programą. Atliekant stebėseną pirmiausia rengiamos 3 dalies a ir c punktuose nurodytos ataskaitos.

Konkretūs tikslai gali būti peržiūrėti pagal Sutarties 251 straipsnį.

2. Komisija užtikrina nuolatinį, išorinį ir nepriklausomą programos vertinimą ir reguliariai informuoja Europos Parlamentą.
3. Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui Komisija pateikia:
  - a) tarpinę įvertinimo ataskaitą apie gautus rezultatus ir programos įgyvendinimo kokybinius bei kiekybinius aspektus ne vėliau kaip iki 2010 m. gruodžio 31 d.;
  - b) komunikatą apie programos pratęsimą ne vėliau kaip iki 2011 m. gruodžio 31 d.;
  - c) *ex-post* (galutinę) įvertinimo ataskaitą ne vėliau kaip iki 2015 m. gruodžio 31 d.

15 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio nuostata

Pagal Sprendimą 2004/100/EB iki 2006 m. gruodžio 31 d. pradėtus veiksmus iki jų užbaigimo toliau reglamentuoja minėtas sprendimas.

Kaip numatyta Finansinio reglamento 18 straipsnyje, atitinkantys asignuotas įplaukas iš gražinamų netinkamai išmokėtų sumų pagal Sprendimą 2004/100/EB, gali būti skiriami programai.

16 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d.

Priimta ,

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

PRIEDAS

I. VEIKSMŲ APRAŠYMAS

Papildoma informacija apie galimybę dalyvauti programoje

6 straipsnyje paminėtos pilietinės visuomenės organizacijos yra *inter alia* profesinės sąjungos, švietimo institucijos ir savanoriško darbo bei mėgėjų sporto srityse veikiančios organizacijos.

1 VEIKSMAS: Aktyvūs piliečiai Europai

Šis programos veiksmas susijęs su programos veikla, kurioje dalyvauja piliečiai. Šiai veiklai įgyvendinti skirtos šios dviejų rūšių priemonės:

Miestų giminiavimasis

Šia priemone siekiama remti veiklą, kuri yra susijusi su tiesioginiais Europos piliečių mainais arba skatina tokius mainus piliečiams dalyvaujant miestų giminiavimosi veikloje. Tai gali būti vienkartinė arba bandomoji veikla, taip pat struktūriniai, daugiamečiai, kelių partnerių susitarimai, kuriuose vadovaujama tikslesne strategija ir pagal kuriuos vykdoma plati veikla – įgyvendinant miestų giminiavimosi veiklą organizuojami susitikimai su piliečiais, specialios konferencijos ar seminarai bendrojo intereso klausimais bei skelbiamos susijusios publikacijos. Ši priemonė padės aktyviai stiprinti piliečių ir kultūrų tarpusavio pažinimą bei supratimą.

2007 m., 2008 m. ir 2009 m. struktūrinę paramą galima tiesiogiai teikti *Council of European Municipalities and Regions (CEMR) (Europos savivaldybių ir regionų tarybai (ESRT))* – įstaigai, kuri siekia bendrus Europos interesus atitinkančių tikslų ir veikia miestų giminiavimosi veiklos srityje.

Piliečių projektai ir paramos priemonės

Šia priemone bus remiami įvairūs tarpvalstybinio ir tarpsektorinio lygmens projektai, kuriuose tiesiogiai dalyvaus piliečiai. Pirmenybė teikiama projektams, skirtiems skatinti dalyvavimą vietos lygmeniu. Šių projektų mastas ir taikymo sritis priklausys nuo pokyčių visuomenėje, o jų metu novatoriškomis priemonėmis bus bandoma surasti galimus sprendimus, kaip patenkinti nustatytus poreikius. Bus skatinama naudoti naujas technologijas, ypač informacinės visuomenės technologijas (IVT). Šie projektai suburs skirtingų akiračių žmones, kurie veiks kartu ir diskutuos bendrais Europos klausimais, tokiu būdu plėtodami tarpusavio supratimą ir labiau skleisdami Europos integracijos procesą.

Siekiant patobulinti miestų giminiavimosi ir piliečių projektus, taip pat reikia plėtoti paramos priemones, skirtas geriausios patirties mainams, sujungti vietos bei regionų suinteresuotų subjektų, įskaitant viešosios valdžios institucijas, patirtį ir lavinti naujus įgūdžius, pvz., organizuojant mokymą.

Šiam veiksmui įgyvendinti bus skirta ne mažiau kaip 47 % viso programai skirto biudžeto.

2 VEIKSMAS: Aktyvi Europos pilietinė visuomenė

Struktūrinė parama Europos viešosios politikos tyrimų organizacijoms (moksliniams institutams)

Subjektai, teikiantys naujas idėjas ir nagrinėjantys Europos klausimus, yra svarbūs instituciniai dialogo partneriai, pajėgūs teikti ES institucijoms nepriklausomas strategines, tarpsektorines rekomendacijas. Savo veikla jie gali sustiprinti diskusijas, pirmiausia Europos Sąjungos pilietiškumo, Europos vertybių ir kultūrų klausimais. Šia priemone siekiama stiprinti tų atstovaujančių organizacijų, kurios kuria tikrą Europos pridėtinę vertę, gali turėti svarbų multiplikatoriaus poveikį ir yra pajėgios bendradarbiauti su kitais programos naudos gavėjais, institucinius gebėjimus. Svarbus šios srities uždavinys – stiprinti transeuropinius tinklus. Dotacijos gali būti skiriamos remiantis daugiamete darbo programa, kuri apima įvairias temas ar kurios metu vykdoma plati veikla.

2007 m., 2008 m. ir 2009 m. struktūrinę paramą galima tiesiogiai teikti asociacijai *Groupement d'études et de recherches Notre Europe* (Mūsų Europa) ir *Institut für Europäische Politik* (Europos politikos institutui) – įstaigoms, kurios siekia bendrus Europos interesus atitinkančių tikslų.

Struktūrinė parama pilietinės visuomenės organizacijoms Europos lygmeniu

Pilietinės visuomenės organizacijos yra svarbi pilietinės, švietimo, kultūros ir politinės veiklos dalis, skatinančios dalyvavimą visuomenėje. Jos turi egzistuoti ir turėti galimybes veikti ir bendradarbiauti Europos mastu. Jos taip pat turėtų turėti galimybes konsultuodamos dalyvauti formuojant politiką. Ši priemonė suteiks šioms organizacijoms stabilumo ir sudarys sąlygas tarpsektoriniu ir horizontaliuoju lygmeniu veikti kaip tarpvalstybiniais katalizatoriams – atstovauti savo nariams ir pilietinei visuomenei Europos mastu, tokiu būdu prisidedant prie programos tikslų. Svarbus šios srities uždavinys – stiprinti transeuropinius tinklus ir Europos asociacijas. Dotacijos gali būti skiriamos remiantis daugiamete darbo programa, apimančia įvairias temas ar kurios metu vykdoma plati veikla.

2007 m., 2008 m. ir 2009 m. struktūrinę paramą galima tiesiogiai teikti trimis įstaigoms, kurios siekia bendrus Europos interesus atitinkančių tikslų: *Platform of European Social NGO's* (Europos socialinių NVO platformai), *European Movement* (Europos judėjimui) ir *European Council on Refugees and Exiles* (Europos pabėgėlių ir tremtinių tarybai).

Parama pilietinės visuomenės organizacijų inicijuotiems projektams

Pilietinės visuomenės organizacijos vietos, regiono, nacionaliniu ar Europos lygmeniu įtraukia į savo veiklą piliečius arba atstovauja jų interesams organizuodamos diskusijas, skelbdamos publikacijas, propaguodamos ir pasitelkdamos kitus tarpvalstybinius projektus. Pilietinės visuomenės organizacijų veiklai suteikus Europos mastą arba šią veiklą plėtojant Europos mastu, sustiprėtų pilietinės visuomenės organizacijų gebėjimai ir jų veikla pasiektų didesnę žmonių skaičių. Tiesioginis įvairių valstybių narių pilietinės visuomenės organizacijų bendradarbiavimas padės geriau suprasti kitas kultūras ir požiūrius bei atskleisti bendrus rūpesčius ir vertybes. Nors to būtų galima siekti įgyvendinant atskirus projektus, vis dėlto ilgalaikė strategija užtikrintų tvaresnę poveikį, tinklų plėtojimą ir sinergiją.

Šiam veiksmui įgyvendinti bus skirta apie 29 % viso programos biudžeto.

3 VEIKSMAS: Kartu Europos labui

Patrauklūs renginiai

Šia priemone bus remiami didelio masto ir apimties renginiai, kuriuos rengs Komisija tam tikrais atvejais bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ar kitais atitinkamais partneriais. Šie renginiai susilaukia Europos žmonių pritarimo, padeda jiems stiprinti priklausymo tai pačiai bendrijai pojūtį ir suvokti Europos Sąjungos istoriją, pasiekimus bei vertybes, įtraukia europiečius į kultūrų dialogą bei stiprina jų Europos identitetą.

Šie renginiai gali būti istorinių įvykių minėjimai, Europos pasiekimų šventimas, meno renginiai, sąmoningumą tam tikrais klausimais ugdantys renginiai, Europos masto konferencijos ir premijų įteikimas pagrindiniams laimėjimams pažymėti. Skatinama naudoti naujas technologijas, ypač IVT.

Tyrimai

Siekdama geriau suvokti aktyvaus pilietiškumo problematiką Europos lygmeniu, Komisija atliks studijas, tyrimus ir nuomonių apklausas.

Informavimo ir sklaidos priemonės

Kadangi aktyvaus pilietiškumo srityje daugiausiai dėmesio skiriama piliečiams ir iniciatyvų įvairovei, naudojant interneto portalą arba kitas priemones reikėtų pateikti išsamią informaciją apie įvairią programos veiklą, kitus su pilietiškumu susijusius Europos veiksmus ir kitas atitinkamas iniciatyvas.

2007 m., 2008 m. ir 2009 m. struktūrinę paramą galima tiesiogiai teikti *Association Jean Monnet* (Jean Monnet asociacijai), *Centre européen Robert Schuman* (Roberto Šumano Europos centrui) ir *Maisons de l'Europe* („Europos namų“ federacijai) – įstaigoms, kurios siekia bendrus Europos interesus atitinkančių tikslų.

Šiam veiksmui įgyvendinti bus skirta apie 10 % viso programos biudžeto.

4 VEIKSMAS: GYVA EUROPOS ATMINTIS

Pagal šį veiksma gali būti remiami tokių rūšių projektai:

- pagrindinių vietovių ir memorialų, susijusių su masinėmis deportacijomis, buvusiomis koncentracijos stovyklomis ir didelio masto nacių režimo kankinimo ir naikinimo vietomis, bei archyvų, kuriuose saugomi šiuos įvykius įrodantys dokumentai, apsaugai ir aukų bei tų, kurie ekstremaliomis sąlygomis gelbėjo žmones nuo holokausto, atminimo išsaugojimui;
- masinio naikinimo ir masinių deportacijų, susijusių su stalinizmu, aukų atminimo įamžinimui ir šiuos įvykius įrodančių memorialų ir archyvų išsaugojimui.

Šiam veiksmui įgyvendinti bus skirta apie 4 % viso programai skirto biudžeto.

II. PROGRAMOS VALDYMAS

Programa bus įgyvendinama remiantis skaidrumo ir atvirumo įvairioms organizacijoms bei projektams principais. Todėl projektai ir veiklos rūšys paprastai bus atrenkami skelbiant atvirus pasiūlymų konkursus. Išimtyms bus galimos tik ypatingomis aplinkybėmis ir visapusiškai laikantis Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 168 straipsnio 1 dalies c ir d punktų.

Siekiant užtikrinti abipusę naudą pilietinei visuomenei ir Europos Sąjungai, remiantis rezultatų analize programoje bus plėtojamas sutartais tikslais grindžiamų daugiamečių partnerysčių principas. Finansavimo, suteikto pagal programą sudarius vienintelį susitarimą dėl dotacijos, trukmė yra ne ilgesnė kaip 3 metai.

Kai kuriems veiksmams gali prireikti taikyti netiesioginį centralizuotą valdymą, kurį atliktų vykdančioji agentūra, arba – ypač 1 veiksmo atveju – nacionalinės agentūros.

Visi veiksmai bus įgyvendinti tarpvalstybiniu mastu. Jie skatins piliečių mobilumą ir keitimąsi idėjomis Europos Sąjungoje.

Tinklų kūrimas ir multiplikatoriaus poveikio siekimas, įskaitant informacijos ir komunikacijų technologijų (IKT) naudojimą, bus svarbūs aspektai ir bus atspindėti veiklos rūšyse bei dalyvaujančių organizacijų įvairovėje. Bus skatinamas įvairių programoje dalyvaujančių suinteresuotų subjektų sąveikos ir sinergijos plėtojimas.

Iš programos biudžeto taip pat gali būti padengiamos išlaidos, susijusios su parengiamąja bei tolesne susijusia veikla, su stebėsenos, audito ir vertinimo veikla, kuri yra tiesiogiai būtina programai valdyti ir jos tikslams pasiekti, pirmiausia susijusios su tyrimais, susitikimais, informavimo ir leidybos veikla, taip pat išlaidos, susijusios su IT tinklais, skirtais keistis informacija, bei kitos su administracine ir technine parama susijusios išlaidos, dėl kurių reikalingumo programos valdymui Komisija gali priimti sprendimą.

Programos bendrosios administracinės išlaidos turėtų būti proporcingos užduotims, numatytiems atitinkamoje programoje, ir turėtų sudaryti apie 10 % viso programai skirto biudžeto.

Prireikus Komisija gali vykdyti informavimo, leidybos ir sklaidos veiklą, tokiu būdu užtikrindama, kad plačiai pasklistų žinios apie pagal programą remiamą veiklą ir tos veiklos didelį poveikį.

III. KONTROLĖ IR AUDITAS

Projektams, atrinktiems pagal šį sprendimą, taikoma atsitiktinio audito sistema.

Dotacijos gavėjas penkerius metus nuo paskutinės išmokos turi saugoti ir prireikus Komisijai pateikti visus išlaidų patvirtinamuosius dokumentus. Dotacijos gavėjas turi užtikrinti, kad, prireikus, Komisijai būtų pateikti partnerių arba narių saugomi patvirtinamieji dokumentai.

Komisija gali atlikti dotacijos panaudojimo auditą tiesiogiai, t. y. pasinaudodama savo darbuotojais, arba pasirinkdama kitą nesusijusią kompetentingą įstaigą. Tokie auditai gali būti vykdomi visą sutarties galiojimo laikotarpį bei penkerių metų laikotarpį nuo paskutinės išmokos sumokėjimo. Atsižvelgdama į audito rezultatus, tam tikrais atvejais Komisija gali priimti sprendimą dėl sumokėtų lėšų išieškojimo.

Komisijos personalas ir Komisijos įgalioti nepriklausomi asmenys turi atitinkamą teisę patekti į naudos gavėjo patalpas bei susipažinti su visa informacija, įskaitant elektroninę informaciją, būtina tokiam auditui atlikti.

Audito Rūmai ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) naudojami tomis pačiomis teisėmis, ypač prieigos teise, kaip ir Komisija.
